

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ - 9210156

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 30/05/2023

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ - 9210156

Στόχος Βελτίωσης:

Ο εκφοβισμός (σε διάφορες μορφές) που βιώνουν οι μαθητές κάθε χρόνο, αποτελεί ένα κοινωνικό πρόβλημα. Το σχολείο ως αντισταθμιστικός παράγοντας καλείτε να προσεγγίσει το πρόβλημα σε πρώιμο στάδιο, την πρόληψη. Αποδεχόμενοι ότι ο εκφοβισμός πηγάζει από την ανασφάλεια του θύτη και βρίσκει πρόσφορο έδαφος στην χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση του θύματος, θέτουμε δυο στόχους για το φετινό σχέδιο δράσης.

1) την γνωριμία και κατανόηση των συναισθημάτων μας

2) την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης.

Κατά την διάρκεια των επόμενων εβδομάδων, θα πραγματοποιηθούν δραστηριότητες αυτογνωσίας, καλλιέργειας της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης. Τα παιδιά θα πάρουν μέρος σε βιωματικές ασκήσεις (δραματοποίηση), όπου καλούνται να αντιμετωπίσουν διάφορες μορφές εκφοβισμού, να εντοπίζουν το πρόβλημα και να βρίσκουν την λύση!

Σχέδιο Δράσης: Γνωρίζω τα συναισθήματά μου, μιλώ και αντιδρώ, δεν ανέχομαι τον εκφοβισμό!

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΚΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Ο εκφοβισμός σε όλες του τις μορφές, αποτελεί μάλιστα της εποχής μας. Συναντάται ακόμα και από την νηπιακή ηλικία μέσω εκφράσεων του τύπου "φύγε, δεν σε παίζουμε γιατί δεν μιλάς ελληνικά και δεν σε καταλαβαίνουμε". Το νηπιαγωγείο αποτελεί ένα προστατευμένο και ελεγχόμενο περιβάλλον από την φύση του, καθώς οι νηπιαγωγοί είναι παρόντες καθόλη την διάρκεια του εκπαιδευτικού έργου αλλά και του διαλείμματος. Τα παιδιά της νηπιακής ηλικίας έχουν την τάση να ομολογούν τα συμβάντα στο εκπαιδευτικό προσωπικό, με μεγάλη ένταση και παράπονο. Μεγαλώνοντας ηλικιακά, ο τρόπος σκέψης ωριμάζει, η αντίληψη των παιδιών αλλάζει και διαχειρίζονται διαφορετικά τους διαπλεκτισμούς τους. Σύμφωνα με το χαμόγελο του παιδιού, το σχολείο είναι ο κατεξοχήν χώρος εμφάνισης συμπεριφορών εκφοβισμού και το 70% των θυτών επιζητούν την προσοχή μέσω αυτών των συμπεριφορών. Στο νηπιαγωγείο έχουμε την δυνατότητα να παρέμβουμε σε πρώιμο στάδιο και ποικίλως. Αρχικά, καλλιεργώντας την συναισθηματική νοημοσύνη, μαθαίνοντας στα παιδιά τα συναισθήματα και τους τρόπους διαχείρισής τους, έπειτα ενισχύοντας την αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση όλων των παιδιών, στην συνέχεια καλλιεργώντας την ενσυναίσθηση. Στόχος μας είναι να εντοπίσουμε προβληματικά περιβάλλοντα στα οποία μεγαλώνουν οι επόμενοι θύτες και σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς να καθοδηγήσουμε την οικογένεια προς όφελος του μαθητή, ενώ ταυτόχρονα να ενισχύσουμε την ψυχική ανθεκτικότητα της ευαίσθητης ομάδας που γίνεται δέκτης των προαναφερόμενων συμπεριφορών. Ο εκφοβισμός αποτελεί ένα κοινωνικό

πρόβλημα, εκπαιδευτικοί και γονείς ωφείλουν να είναι ενημερωμένοι ώστε να αναγνωρίζουν τα σημάδια προκλητικών συμπεριφορών και να παρεμβαίνουν εγκαίρως.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η δράση μας θα πραγματοποιηθεί με την νέα χρονιά έως και τα τέλη Μαΐου.

Ο σκοπός μας είναι είναι διττός, πρώτον η καλλιέργεια των συναισθημάτων και της ενσυναίσθησης στους μαθητές και δεύτερον η ενημέρωση πρόληψης και ευαισθητοποίησης γονέων και κηδεμόνων.

Οι δραστηριότητες μας θα γίνονται κάθε Δευτέρα. Θα αναπτυχθούν σε δεκαπέντε μαθήματα. Σε τρία απο αυτά θα συμμετέχει η κοινωνική λειτουργός του Κέντρου Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας, ενώ τα υπόλοιπα δώδεκα θα είναι οργανωμένα απο τις εκπαιδευτικούς. Ενδεικτικά οι 12 ενότητες είναι οι εξής:

1. Αναγνωρίζω τα συναισθήματα μου, ευχάριστα ή δυσάρεστα είναι όλα δικά μου.
2. Οι λέξεις μπορούν να μας πικράνουν ή να μας γλυκάνουν.
3. Μαθαίνω να διώχνω τον θυμό μου μακριά.
4. Μέσα σε μια αγκαλιά...δεν φοβάμαι άλλο πια.
5. Όλοι μας έχουμε δικαίωμα να είμαστε διαφορετικοί.
6. Τρέφοντας την αυτοεκτίμηση μας.
7. Τι μπορώ να κάνω με ένα πρόβλημα?
8. Όλοι μαζί νικάμε τον Νταή.
9. Επιλύοντας τις συγκρούσεις μας, μαθαίνω να ακούω όταν μου μιλάς.
10. Δεν φταίω εγώ, δεν ντρέπομαι σε όλους να το πω!
11. Μίλα τώρα! Σταμάτα τον εκφοβισμό.
12. Αξιολόγηση της δράσης, παιχνίδια ρόλων.

Οι έντεκα αυτές ενότητες, εξυπηρετούν την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, την αναγνώριση των συναισθημάτων καθώς και την διαχείριση τους, την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης, ενώ η τελευταία (12η) αποτελεί την αξιολόγηση της δράσης μας. Συμπληρωματικά θα προχωρήσουμε στην εφαρμογή του προγράμματος "τα χρώματα της καλοσύνης", (μεσω των εργαστηρίων δεξιοτήτων και το αποθετήριο εκπαιδευτικού υλικού), το πρόγραμμα αυτό εξυπηρετεί απόλυτα τους παραπάνω στόχους, προσφέρει μεγάλο όγκο πληροφοριών και δραστηριοτήτων και ανταποκρίνεται στην ηλικιακή ομάδα των νηπίων ή προσαρμόζεται εύκολα. Κατα την διάρκεια αυτών των ενότητων, θα μοιράζονται ασκήσεις στους γονείς, ώστε να εργαστούν στο σπίτι, μαζί με τα παιδιά τους πάνω σε αυτά τα ευαίσθητα θέματα. Οι ασκήσεις έχουν αντληθεί απο το πρόγραμμα "το σπίτι των παιδιών", με θέμα την επιθετικότητα και την πρόληψη σχολικής βίας για την πρωτοβάθμια εκπαίδευσης (ΙΕΠ θεματική ενότητα ΕΥ ΖΗΝ-Ζω καλύτερα). Απο το ίδιο αποθετήριο, θα χρησιμοποιηθούν τα ερωτηματολόγια που απευθύνονται στους γονείς, για μια διαρκή επικοινωνία και ανατροφοδότηση μεταξύ των τελευταίων και του σχολείου.

Όσον αφορά στον δεύτερο μας στόχο, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των γονέων, αρχικά, απευθυνθήκαμε στο χαμόγελο του παιδιού δηλώνοντας ενδιαφέρον για τις οργανωμένες δράσεις οι οποίες δύναται να πραγματοποιηθούν διαδουκτικά. Επιπλέον οργανώθηκαν τρεις μηνιαίες συναντησεις (Ιανουάριος-Φεβρουάριος-Μάρτιος) απο το Κεντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής υγείας Καβάλας, με σκοπό την ενημέρωση των γονέων για το φαινόμενο του εκφοβισμού, τα σημάδια αναγνώρισης (θύματα) και τον τρόπο αντιμετώπισης του, καθώς και την αναγκαιότητα της οριοθέτησης των παιδιών. Επιπρόσθετα, μια ιδιώτης συστημική ψυχολόγος μέσω διαδικτύου, θα εισηγηθεί και θα λύσει τις απορίες των γονιών, όσων αφορά τον τρόπο ομιλίας μας απέναντι στα παιδιά, ώστε να μην νιώθουν ενοχές και να μην κρατάνε μυστικά. Μόλις ολοκληρωθούν οι έντεκα ενότητες καθώς και οι τρεις εισηγήσεις, θα αξιολογηθεί η δράση (12η ενότητα), μέσω φύλλων εργασίας και ασκήσεις ρόλων για τους μικρούς μας μαθητές και διαμερισμό ερωτηματολογίων-ανατροφοδότηση για τους γονείς.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, είναι ποικιλόμορφα. Παραμύθια, εκπαιδευτικά βίντεο, ασκήσεις για το σπίτι, εκπαιδευτικές κάρτες, εποπτικό υλικό, επιτραπέζια καθώς και φύλλα εργασίας.

Ενδεικτικά οι τίτλοι βιβλίων που θα χρησιμοποιήσουμε είναι τα εξής:

- Η παλέτα των συναισθημάτων.
- Η αγκαλιά που ψήλωνε.
- Γέτι...η δύναμη του ακόμα.
- Το άορατο παιδί
- Τι μπορώ να κάνω με ενα πρόβλημα!
- Κοχυλάκι εσυ δεν φταίς
- ο Κύριος Ουφ
- Το τζάτζαλο
- Ένας Νταής στο σχολείο μας.
- Ο Λυκοτοσοδούλης και η Φοβεροσκουφίτσα
- Το τερατάκι των συναισθημάτων.

Τα επιτραπέζια που έχουμε ήδη προμηθευτεί είναι το : Μιλάω με το πρόσωπο μου & Μαντέψτε πως νιώθω.

Μέσω youtube θα προβληθούν βίντεο που ενδείκνυται για την θεματολογία μας, μερικά απο αυτά είναι τα εξής:

<https://www.youtube.com/watch?v=qvmBbdNzJJU> (Μια ιστορία για το Bulliyng)

https://www.youtube.com/watch?v=7RUC_JtyWu4 (Μίλα τώρα!)

<https://www.youtube.com/watch?v=T8FIfwXmics>(Μίλα τώρα)

Τα ερωτηματολόγια προς τους γονείς θα μοιραστούν μέσω google forms και θα είναι ανώνυμα.

Οι ασκήσεις για το σπίτι που έχουμε προαναφέρει, αντλήθηκαν απο το αποθετήριο εκπαιδευτικών θεμάτων του ΙΕΠ, πιο συγκεκριμένα απο την θεματική ενότητα Ευ Ζην- ζω καλύτερα, Ψυχική και συναισθηματική υγεία, Το σπίτι των παιδιων, με οργανωτές το κέντρο πρόληψης εξαρτήσεων και προαγωγής ψυχοκοινωνικής υγείας, Πυξίδα. Ενώ οι ενημερωτικές επιστολές προς τους γονείς αντλούνται απο τα Βήματα για την ζωή, της Νάντια Κουρμούση.

Τις εισηγήσεις (Power point), ανέλαβε η κοινωνική λειτουργός του Κέντρου πρόληψης εξαρτήσεων και Προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας και η συστημική ψυχολόγος αντίστοιχα.

Εν κατακλείδι Η δράση μας καθώς και το υλικό που χρησιμοποιήθηκε, θα αναρτηθεί στο ιστολόγιο του σχολείου μας, στην διεύθυνση <https://blogs.sch.gr/nipkryonkav>

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Ως κριτήρια επιτυχίας θέτουμε την ενημέρωση της πλειοψηφίας των γονέων για το φαινόμενο του εκφοβισμού, την κατανόηση της έννοιας από τα παιδιά, την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης τους και την εκμάθηση των τρόπων αντιμετώπισης του. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των συμμετεχόντων γονέων στις δράσεις μας, τόσο μεγαλύτερη είναι και η επιτυχία μας. Το μεγαλύτερο κέρδος όμως δεν αφορά το σχολείο, αλλά την ίδια την οικογένεια, διότι μέσω των ασκήσεων στο σπίτι, εκτός από την ευαισθητοποίηση των γονέων, χτίζεται μια σχέση εμπιστοσύνης και ειλικρίνειας μεταξύ αυτών και των παιδιών τους.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Οι γονείς θα κληθούν να αξιολογήσουν την δράση μας, συμπληρώνοντας το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο μέσω google forms, το οποίο θα είναι ανώνυμο με σκοπό την εξασφάλιση της εχεμύθειας αλλά και ειλικρίνειας από την μεριά τους. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάρχει η απαραίτητη ανατροφοδότηση για το σχολείο. Τα παιδιά θα αξιολογηθούν μέσω των φύλλων εργασίας και των παιχνιδιών ρόλων.

Θετική αξιολόγηση για εμάς θα είναι το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των γονέων στην όλη διαδικασία και διάρκεια της δράσης. Με απώτερο στόχο την κινητοποίηση και αφύπνιση τους για περαιτέρω ασκήσεις ή εισηγήσεις από ειδικούς.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Ο σχεδιασμός της Δράσης σας, είναι ολοκληρωμένος και ιδιαιτέρως τεκμηριωμένος, ενώ ανταποκρίνεται στην βασική φιλοσοφία του Συλλογικού προγραμματισμού, καθώς :

Απαντάτε ευκρινώς στα ερωτήματα «Τι θέλουμε να βελτιώσουμε; Αποτελεί προτεραιότητα για το σχολείο μας; Θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην εκπ/ση των μαθητών μας αλλά και στην οικογένειά τους;», επεξηγείτε πλήρως τους λόγους που σας οδήγησαν στην επιλογή αυτού του σχεδίου Δράσης, με βάση τις ιδιαιτερότητες και τα δεδομένα του σχολείου και θέτετε σαφείς και εφικτούς στόχους,

Αναφέρετε τις συγκεκριμένες ενέργειες τις οποίες θα αναπτύξει το νηπιαγωγείο για την αποτελεσματική υλοποίηση της δράσης, με πληθώρα στοχευμένων δραστηριοτήτων... Μια πρόταση είναι να διαχωρίσετε τις δράσεις -ενέργειες σας, ανά τρίμηνο .

Στο εδάφιο « Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία» περιγράφετε το ανθρώπινο δυναμικό, τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό καθώς και τα ερευνητικά εργαλεία που θα χρησιμοποιήσετε για την υλοποίηση της δράσης.

Παράλληλα, στο εδάφιο «Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης» περιγράφετε τα τεκμήρια με βάση τα οποία θα αποτιμηθούν τα τελικά αποτελέσματα, τα οποία είναι και ποιοτικά και ποσοτικά, ενώ τονίζετε πώς θα παρακολουθείτε την πορεία υλοποίησης του σχεδίου Δράσης, αλλά και τις διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης.

Το εδάφιο «Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης», προτείνω να συμπληρωθεί με τις διαδικασίες και τα

εργαλεία παρακολούθησης της προόδου της δράσης και της συνολικής αποτίμησης της (π.χ. συνεδριάσεις, καταγραφές στο ημερολόγιο ομάδων, μέθοδοι συλλογής δεδομένων κ.λπ.), από την αντίστοιχη ομάδα Δράσης του Νηπιαγωγείου σας.

Μπράβο, εξαιρετική η αποτύπωσή σας...Καλή σας επιτυχία...

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Η δράση μας πραγματοποιήθηκε εντός χρονικού πλαισίου. Αρχικά γνωρίσαμε τον εαυτό μας, μετρήσαμε το βάρος μας, το ύψος μας και αφού παρατηρήσαμε στον καθρέπτη της τάξης το πρόσωπο μας, το ζωγραφίσαμε! Μάθαμε το τραγούδι "εγώ είμαι εγώ" και το τραγουδήσαμε σε καθημερινή βάση. Συναποφασίσαμε για το σύνθημα της ημέρας, "καλημέρα εαυτέ μου σ' αγαπώ πολύ". Φτιάξαμε ατομικά καθρεπτάκια με γυαλιστερό χαρτόνι και παρακινήσαμε τα παιδιά, μόλις ξυπνάνε να λένε στο εαυτό τους μια καλημέρα και σ' αγαπώ πολύ, γιατί η ψυχική ηρεμία και ισοροπία προέρχεται από την αποδοχή του εαυτού μας.

Στην συνέχεια τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά με δραστηριότητες δραματοποίησης, παρακινήθηκαν να σκεφτούν με ενσυναίσθηση και κατανόηση κατά περίπτωση. Αξίζει να σημειώσουμε ότι η "ονοματοδοσία" των συναισθημάτων υπήρξε καταληκτική, τα παιδιά ζητούσαν την εξέφραση τους, περιέγραφαν συναισθήματα που δεν αφορούσαν αποκλειστικά την ημέρα μας στο σχολείο αλλά και στο σπίτι. Έντονα συναισθήματα περιέγραφαν σε περιπτώσεις που αφορούσαν τα μεγαλύτερα αδέρφια και οι συμμαθητές ταυτιζόνταν με αυτά τα βιώματα, αυτό βοήθησε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι δεν είναι μόνα, δεν είναι οι μόνοι που βιώνουν αυτές τις καταστάσεις. Στην αναγνώριση και κατανόηση των συναισθημάτων, καταληκτικό ρόλο έπαιξε το βιβλίο μας "Το τερατάκι των συναισθημάτων", ήταν η αφηγηρία όλων, κάθε χρώμα αποτέλεσε ένα συναίσθημα, πλαστικοποιήσαμε τα χρωματιστά τερατάκια και κάθε παιδί τοποθετούσε το όνομα του πάνω στο χρώμα που τον εκπροσώπευε εκείνη την στιγμή. Η εξέφραση των συναισθημάτων αποτέλεσε αναπόσπαστο κομμάτι της ρουτίνας μας.

Οι αντιπαράθεσεις των παιδιών- αδελφών μεταξύ τους, μας έδωσε το κίνητρο να καταγράψουμε τα λογάκια που γλυκαίνουν και αντιθέτως τα λογάκια που πικραίνουν, τα καταγράψαμε σε ένα πράσινο και ένα κόκκινο χαρτόνι αντίστοιχα- σε σχήμα βάζου και τα αναρτήσαμε στην τάξη, κοντά στους κανόνες μας. Τα βαζάκια μας υπήρξαν πίνακες αναφοράς σε περιπτώσεις διενέξεων μέσα στην τάξη.

Ένα παραμύθι που μας ταξίδεψε στην αυτογνωσία, είναι "ο Γέτι και η δύναμη του ακόμα", μιλήσαμε για το πως αισθανόμαστε, αν είμαστε μικροί ή μεγάλοι, σε τι είμαστε καλοί και τι δεν καταφέρνουμε ακόμα. Ο Γέτι μας έμαθε την δύναμη του ακόμα, της επιμονής και της εξάσκησης. Διαπιστώσαμε ότι μπορούμε να καταφέρουμε τα πάντα, όταν επιμένουμε στην προσπάθεια. Καταγράψαμε τους στόχους μας και ζωγραφίσαμε αυτό που δεν καταφέρνουμε ακόμη. Προχωρήσαμε στην φιλία και πως μας κάνουν οι φίλοι μας να νιώθουμε, βάλαμε τα όρια μας σε όσα δεν μας αρέσουν, μάθαμε να λέμε "stop, δεν μ' αρέσει αυτό που κάνεις!", αλλά μάθαμε και να διαβάζουμε τα συναισθημάτων των συμμαθητών μας, τότε είναι θυμωμένοι, λυπημένοι ή νιώθουν μοναξιά, παίξαμε με τα συναισθήματα και τις εκφράσεις του προσώπου μας.

Διαβάσαμε "το Παγκάκι της φιλίας" και "το Αόρατο παιδί", αναλύσαμε τα συναισθήματα των παιδιών που μένουν μόνα και αποφασίσαμε ότι κανένα παιδί δεν πρέπει να μένει μόνο. Γίναμε ομάδα και λειτουργούμε ως ομάδα, με όρια και σεβασμό. Ολοκληρώσαμε την ανάγνωση των επιλεγμένων βιβλίων με το "ένας Νταής στο σχολείο μας", παρατηρήσαμε την δυσανάλογη μορφή, σε μέγεθος του Νταή σε σχέση με τα άλλα παιδιά. Παρατηρήσαμε την σκιά που τον ακολουθεί παντού, ότι είναι θυμωμένη. Αναρωτηθήκαμε γιατί να είναι θυμωμένος, γιατί φέρεται έτσι; τι ζητάει στα αλήθεια; και γιατί κανένα παιδί δεν τον σταματά; Αναλύσαμε την πετυχημένη εικονογράφηση του βιβλίου και διαπιστώσαμε ότι κάθε παιδί μόνο του, ένιωθε φόβο μπροστά στον Νταή, αλλά όλα μαζί σαν γροθιά/ σαν ομάδα μπορούσαν να τον σταματήσουν, έβαλαν όρια και ένταξαν τον Νταή στην ομάδα τους.

Με αφορμή μια αφίσα κατά του εκφοβισμού, η οποία αποτύπωνε τα μάτια των παιδιών και στην θέση των χειλιών είχε μια λέξη: Μίλα, ξαναδιαβάσαμε τον Νταή και εντοπίσαμε τους παρατηρητές των περιστατικών εκφοβισμού. Επισημάναμε τον ρόλο τους και ερμηνύσαμε την λέξη Μίλα! Απαριθμήσαμε τα άτομα που μπορούμε

να μιλήσουμε για όσα νιώθουμε ή παρατηρούμε, τον φίλο μας, τους γονείς μας και τους δασκάλους μας. παίξαμε παιχνίδια δραματοποίησης, όπου είμασταν μάρτυρες σκηνών εκφοβισμού και λαμβάναμε δράση, πρώτα απ'όλα να να πούμε stop! δεν μ'αρεσει αυτό που κάνεις και στην συνέχεια να μιλήσω με κάποιον ενήλικα.

Επιπλέον, μια ψυχολόγος επισκέφτηκε τις τάξεις μας και διαβάζοντας κατάλληλα βιβλία όπως "Ο κύριος Ευτύχης και η κυρία Δυστυχία" συνομίλησε με τα παιδιά για δυο βασικά συναισθήματα την λύπη και την χαρά, παρομοίασαν την λύπη με ένα συνεφάκι και την χαρά με μια καρδιά, τα παιδιά ζωγράφισαν ό,τι τους κάνει λυπημένους ή χαρούμενους αντίστοιχα.

Στην δεύτερη επίσκεψη της, διάβασε μαζί με τα παιδιά, "τα μανταλάκια", όπου ανέλυσαν την δύναμη της ομάδας σε σχέση με την ατομικότητα απέναντι σε αντίξοες συνθήκες. Η ίδια ψυχολόγος, πραγματοποίησε δυο επιμορφωτικές συναντήσεις με τους γονείς στο χώρο του σχολείου. Ανέλυσε την ανάγκη που έχουν τα παιδιά για όρια, την έννοια του εκφοβισμού και τις μορφές του καθώς και την βία ως ένστικτο. Ακολούθησε συζήτηση με τους γονείς για τους δικούς τους φόβους και τους τρόπους αντιμετώπισης περιστατικών εκφοβισμού. Στην τελευταία διαδυκτική συνάντηση, η ψυχολόγος, ανέλυσε τρόπους προσέγγισης των παιδιών, απενοχοποιώντας τα ώστε να ανοίγονται πιο εύκολα.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Οι προτάσεις για την συνέχιση της δράσης την επόμενη χρονιά αναλύονται σε τρεις άξονες.

Πρώτον, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όσων αφορά την συναισθηματική νοημοσύνη και δραστηριότητες καλλιέργειας της.

Δεύτερον, την επιμόρφωση των γονέων όσον αφορά την συνασθηματική νοημοσύνη και την συμμετοχή τους σε βιωματικά εργαστήρια, όπου μαζί με το παιδί τους θα πάρουν μέρος σε δραστηριότητες που καλλιεργούν την συνεργασία, την αποδοχή και την ενσυναίσθηση.

Τρίτον, την συνέχιση των παραπάνω δραστηριοτήτων, εντός της τάξης, ώστε να καλλιεργηθεί το κλίμα της συνεργασίας, την ενσυναίσθησης και της ομαδικότητας.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Οι επιμορφώσεις σχετικά με τον εκφοβισμό είναι απαραίτητες τόσο για τους εκπαιδευτικούς, όσο για τους μαθητές αλλά και τους γονείς.

Η ψυχολόγος που επισκέφθηκε το νηπιαγωγείο μας, διευκρίνησε πότε μια συμπεριφορά θεωρείται εκφοβισμός και όχι μεμονωμένο περιστατικό. Διότι όπως διατυπώθηκε, εκφοβισμός είναι μια συμπεριφορά που επαναλαμβάνεται και έχει δόλο. Επιπλέον, αποσαφηνίσαμε ότι "πρωταγωνιστές" στις σκηνές εκφοβισμού δεν είναι μόνο ο θύτης και το θύμα, αλλά καθοριστικό ρόλο παίζουν και οι θεατές, οι οποίοι λόγω του φόβου τους, να μην είναι τα επόμενα θύματα, δεν μιλούν. Διαχωρίσαμε την πηγή του προβλήματος και ποιός έχει ευθύνη να δράσει και μέχρι ποιο σημείο (σχολείο, σύλλογος γονέων, ψυχολόγοι και γονείς).

Στην διαδυκτική μας συνάντηση με την συστημική ψυχολόγο, μάθαμε να παρατηρούμε και να ερμηνεύουμε την αλλαγή στην συμπεριφορά των παιδιών μας.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η επαφή και συνομιλία των γονέων με την ψυχολόγο, η ανάλυση των ορίων και των γονεϊκών τύπων, έλυσε απορίες αλλά γέννησε και καινούριες. Κάποιοι γονείς ενδιαφέρθηκαν για προσωπικές συναντήσεις με την ψυχολόγο, ώστε να συμβουλευτούν σε προσωπικό επίπεδο για το δικό τους παιδί για θέματα που αφορούν, την

διαχείριση των τυχών ξεσπασμάτων θυμού, την αντιζηλία μεταξύ αδελφών, ακόμα και την κοινή στάση οριοθέτησης των παιδιών, όταν οι στους φροντιστές τους είναι επιπλέον άτομα πέρα απο τους δυο γονείς.

Επιπλέον, απο την δεύτερη συνάντηση με την ψυχολόγο, αναλύοντας την εκφοβιστική συμπεριφορά που ασκούν οι θύτες, μητέρες που έχουν τα μεγαλύτερα παιδιά τους στο δημοτικό σχολείο, ανέφεραν αρκετά περιστατικά εκφοβισμού, αυτό αποτέλεσε έναυσμα μιας μεγάλης σε διάρκεια συζήτησης καθώς θορύβησε τις υπόλοιπες μητέρες που είχαν παιδιά μόνο στο νηπιαγωγείο. Συμπερασματικά θα λέγαμε, ότι οι μητέρες έχουν πια ενημερωθεί και προβληματιστεί σχετικά με αυτές τις μη αποδεκτές συμπεριφορές, απέκτησαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον με σκοπό να προστατεύσουν τα παιδιά τους στο μέλλον. Η τρίτη συνάντηση λοιπόν, που πραγματοποιήθηκε διαδυσκτακά, έδωσε εφόδια στους ενδιαφερόμενους γονείς, ώστε να αναγνωρίζουν τυχόν σημάδια αλλαγής συμπεριφοράς των παιδιών τους αλλά και συμβουλές για τον τρόπο προσέγγισης των παιδιών, ώστε να απενοχοποιηθούν και να ανοιχτούν στους γονείς τους, εφόσον βιώνουν μια δυσάρεστη κατάσταση.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Κατά την διάρκεια του σχεδίου δράσης, πραγματοποιήθηκαν τρεις επιμορφώσεις. Δύο απο αυτές ήταν δια ζώσης (στο χώρο του νηπιαγωγείου) και μια διαδυσκτακά.

Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίσαμε ήταν τρεις, αρχικά αναλύσαμε την αναγκαιότητα της θέτησης ορίων στην ανατροφή των παιδιών, στην συνέχεια διαχωρήσαμε την εκφοβιστική συμπεριφορά (επαναληπτική και με δόλο), απο την τυχαία κακή συμπεριφορά των παιδιών (μεμονομένο γεγονός) και ολοκληρώσαμε με τον τρόπο που μπορούμε να προσεγγίσουμε τα παιδιά μας ώστε να μας ανοιχτούν σε περίπτωση που εντοπίσουμε αλλαγή στην συμπεριφορά του ή την ψυχολογία του.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Το υλικό που παρήχθη είναι ποικιλόμορφο, αποτελείται από φύλλα εργασίας κλειστού και ανοιχτού τύπου, πλούσιο φωτογραφικό υλικό, σημειώσεις απο τις οργανωμένες επιμορφώσεις και πολλές ομαδικές εργασίες-κατασκευές. Ένα μεγάλο μέρος των παραπάνω, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα που διατηρεί το σχολείο μας: **blogs.sch.gr/nipkryonkav/**

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι μόνες δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν εξωτερικούς παράγοντες και οδήγησαν στον επαναπρογραμματισμό των επιμορφωτικών σεμιναρίων, αυτό οδήγησε στην ολοκλήρωση των επιμορφώσεων τα τέλη Μαΐου και όχι Μαρτίου όπως είχαμε υπολογίσει.

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Λόγω της δυσκολίας μετάβασης των γονέων στο χώρο του νηπιαγωγείου τις απογευματινές ώρες, δόθηκε η δυνατότητα της διαδυσκτακής συμμετοχής μέσω του προγράμματος webex, κάτι που εκτιμήθηκε και διευκόλυνε τους επιμορφούμενους.

Επιπλέον, όσον αφορά τις δραστηριότητες εντός τάξης, το πλούσιο εποπτικό υλικό και κυριώς η επιτυχημένη εικονογράφηση των παραμυθιών, αποτέλεσαν πολύτιμο αρωγό για την εύκολη διένεξη του σχεδίου. Η ενασχόληση μας απο την αρχή της σχολικής χρονιάς με το πρόγραμμα "Τα χρώματα της καλοσύνης" (Eu Zην), είχε προετοιμάσει το έδαφος για το σχέδιο δράσης, καθώς τα παιδιά ήταν εξικωμένα με την έκφραση των συναισθημάτων και τον τρόπο διαχείρισής τους.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Αποτελέσματα της Δράσης

Αλλαγές παρατηρήθηκαν και στην συμπεριφορά των παιδιών, κυρίως στο ελεύθερο παιχνίδι αλλά και την αυλή. Τα παιδιά μείωσαν την συχνότητα που πήγαιναν στην νηπιαγωγό για να ζητήσουν βοήθεια και άρχισαν να βάζουν τα όρια τους όταν δεν τους άρεσε μια συμπεριφορά.

Οι γονείς, θορυβήθηκαν και αναστοχάστηκαν διάφορες σκηνές στις οποίες ήταν μάρτυρες, προσπάθησαν να διευκρινίσουν μέχρι πιο σημείο ήταν αποδεκτή μια λάθος συμπεριφορά (των θυτών) και πως θα μπορούσαν να αντιδράσουν ως γονείς.

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Όσον αφορά τον αρχικό σχεδιασμό δεν υπήρχαν σημαντικές αλλαγές, εκτός από τις ημερομηνίες επισκέψεων της ψυχολόγου λόγω ανωτέρας βίας.

Αξίζει να σημειώσουμε όμως ότι οι συζητήσεις με την ψυχολόγο είχαν μεγαλύτερη διάρκεια από το αναμενόμενο, αυτό μαρτυρεί την ανάγκη των γονέων για εξέφραση αποριών και την επίλυση τους.